Динамика на заболяемостта от грип и ОРЗ, базирана на данните от Сентинелната система за епидемиологичен надзор на грип и остри респираторни заболявания (ОРЗ) - Русе

Броят на наблюдаваните лица при сентинелния надзор на грип и ОРЗ е 10% от населението на областния град, като лицата са разпределени в 5 възрастови групи (0-4 г., 5-14 г., 15-29 г., 30-64 г. и над 65 г.) при спазване на възрастовата структура на населението.

За сезона 2025/2026 г. със заповед на Директора на РЗИ - Русе са определени 7 ОПЛ на територията на гр. Русе. В периода 01.04.2026 – 31.10.2026 г. те съобщават ежеседмично в РЗИ - Русе броя на регистрираните случаи на грип и ОРЗ, разпределени по посочените възрастови групи. Заболяемостта от грип и ОРЗ се изчислява на 10 000 души.

Регистрираната заболяемост в област Русе според данните от сентинелния надзор на грип и ОРЗ през **седмица №42 (от 12.10.2026 г. до 18.10.2026 г.) е 116.80 на 10 000**. Наблюдава се понижение на заболяемостта спрямо данните от седмица №41 (от 05.10.2026 г. до 11.10.2026 г.), като стойностите са в границите на обичайната за сезона заболяемост.

Най-висока е заболяемостта във възрастовата група 0-4 г., като стойностите са понижени спрямо предходната седмица №41 (от 05.10.2026 г. до 11.10.2026 г.). Понижение на заболяемостта се наблюдава и при 5-14 г. и 15-29 г., докато при възрастовите групи 30-64 г. и над 65 г. се наблюдава повишение в заболяемостта.

Препоръчително е спазването на неспецифични противоепидемични мерки като носене на защитна маска за лице, хигиена на ръцете. Важно е редовно проветряване на помещенията, прилаганенато на „респираторен етикет“ – при кашляне и кихане да се закрива устата с ръка и кърпа и др. С цел намаляване разпространението на грип и ОРЗ лицата с проявена симптоматика е редно да ограничат контактите си, вкл. да не посещават работното си място. Тези мерки са ефективни, както за предпазване от грип и ОРЗ, така и от COVID-19 и от други инфекции, предавани по въздушно-капков път.

Подробна информация за **препоръки за предпазване от грип и остри респираторни заболявания** е поместена в сайта на РЗИ – Русе на следния линк: https://rzi-ruse.com/files/flu/2025-01-29-09-29-07-grip-predpazvane.pdf

Ваксинацията срещу грип остава най-сигурният начин да се предпазим от тежко боледуване, хоспитализация и дългосрочни последици за здравето.

I. С Решение №65 от 26 януари 2023 г. на Министерския съвет на Република България е приета **НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ВАКСИНОПРОФИЛАКТИКАТА СРЕЩУ СЕЗОНЕН ГРИП И НА ПНЕВМОКОКОВИТЕ ИНФЕКЦИИ ПРИ ЛИЦА НА И НАД 65 ГОДИНИ (2023-2026 г.)**, с която се осигуряват безплатни ваксини срещу сезонен грип и пневмококи за хора на и над 65-годишна възраст.

Основната цел на Националната програма е намаляване заболяемостта, усложненията и смъртността от сезонен грип и пневмококови инфекции чрез повишаване на имунизационния обхват при възрастните хора на и над 65 години.

1. **Имунизацията с ваксина срещу СЕЗОНЕН ГРИП**
   - **целева група за имунизации, посочена в Програмата: Всички лица, които в съответната година навършват 65-годишна възраст и лица над 65 години**
   - **Срокът за извършване на имунизации на лицата от целевата група по Програмата е от 1 октомври на съответната година до 31 март на следващата година. За ваксинационен сезон 2026/2027 г. срокът за извършване на имунизации е 01.10.2026 – 31.03.2027 г.**
   - **Преки изпълнители по програмата са общопрактикуващите лекари.**

2. **Имунизацията с ваксина срещу ПНЕВМОКОКОВИ ИНФЕКЦИИ**
   - **целева група за имунизации, посочена в Програмата: Всички лица, които в съответната година навършват 65-годишна възраст и лица над 65 години**
   - **срок за извършване на имунизации на лицата от целевата група по Програмата - Пневмококови ваксини се поставят през цялата година, няма времево ограничение в НЗИС. Имунизацията с ваксина срещу пневмококова инфекция се извърша еднократно.**
   - **Преки изпълнители по програмата са общопрактикуващите лекари.**

II. С Решение №385 от 7 май 2026 г. е приета **НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ВАКСИНОПРОФИЛАКТИКА НА СЕЗОННИЯ ГРИП ПРИ ДЕЦА (2026-2030 г.),** с която се осигурява **безплатен достъп до грипни ваксини на деца от 6 месеца до 7 години вкл., както и за деца с хронични заболявания на възраст от 6 месеца до 17 години вкл**.: хронични белодробни заболявания, вкл. астма, муковисцидоза, цилиарна дискенизия, вродени аномалии, бронхиектазии; хронични заболявания на сърдечно-съдовата и на нервната система; метаболитни заболявания, особено диабет; затлъстяване; хронична бъбречна недостатъчност и болни на хемодиализа; вродена и придобита имуносупресия, включително медикаментозна; носители на HIV и болни с клинично проявена HIV инфекция; хемоглобинопатии; органна трансплантация.

В рамките на програмата ще бъдат осигурявани ***инактивирани (инжекционни)*** и ***атенюирани (назални)*** грипни ваксини, които ще се прилагат на деца, както следва:

- На деца на възраст **от 6 месеца до 2-годишна възраст** се прилагат само *инактивирани (инжекционни)* ваксини.
- На деца на възраст от **2 навършени години до 7 навършени години** се прилагат *инактивирани (инжекционни)* или *атенюирани (назални)* грипни ваксини по преценка на лекар, съгласно посоченото в Кратката характеристика на съответния лекарствен продукт (КХП) и осигурените количества ваксини за съответния грипен сезон.
- На деца с **хронични заболявания от 6-месечна възраст до 17 години вкл.** (18 ненавършени години) се прилагат *инактивирани (инжекционни)* ваксини.
- На деца до 9-годишна възраст, които ще бъдат ваксинирани за първи път, (съгласно КХП) се прилагат по две дози от една и съща грипна ваксина с минимален интервал от 28 дни.

➢ **Ваксините ще се прилагат по желание на родител, заявено при общопрактикуващия лекар на детето. Преки изпълнители по програмата са общопрактикуващите лекари.**

➢ **Срокът за извършване на имунизации на лицата от целевата група по Програмата е от 1 октомври на съответната година до 31 март на следващата година. За ваксинационен сезон 2026/2027 г. срокът за извършване на имунизации е 01.10.2026 – 31.03.2027 г.**

Двете национални програми - **Национална програма за подобряване на ваксинопрофилактиката на сезонния грип и на пневмококовите инфекции при лица на и над 65-годишна възраст (2023-2026 г.)** и **Национална програма за ваксинопрофилактика на сезонния грип при деца (2026-2030 г.)**, са налични на:

- интернет страницата на МЗ: **https://www.mh.government.bg/bg/politiki/programi/aktualni-programi** и **https://plusmen.bg/bg/national-programs/flu**
- интернет страницата на РЗИ – Русе: https://rzi-ruse.com/campanys.php